

СУЧАСНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

*Аксененко І.В., здобувач вищої освіти,
ira.axenenko9@gmail.com*

*Науковий керівник: Марачевська А.В., к.е.н., доцент
Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця*

Умови функціонування сучасних підприємств в Україні будь-якої форми власності, організаційно-правової форми господарювання та галузевої приналежності характеризуються невизначеністю та динамічністю соціально-економічного середовища. Для підтримки конкурентоспроможності підприємцям необхідно вміти пристосовуватися до нестабільного зовнішнього середовища та постійно підвищувати продуктивність бізнесу. Важливим чинником, який впливає на малий та середній бізнес в Україні є сучасні світові тенденції у розвитку економіки. Тому, важливо визначити найактуальніші напрямки підприємницької діяльності в Україні.

Згідно з Господарським Кодексом України підприємництво-це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик, господарська діяльність задля досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку [1, стор.5]. Це один із ключових факторів розвитку економіки держави та соціального добробуту нації, адже малий та середній бізнес забезпечує населення робочими місцями та сприяє підвищенню економічних показників держави. Розвиток підприємництва в країнах світу характеризується індексом легкості ведення бізнесу, що укладається Світовим банком на основі річних даних про створення бізнесу, отримання дозволів на будівництво, підключення до системи електропостачання, реєстрації майна, отримання кредиту, захист прав інвесторів, сплати податків, міжнародної торгівлі, забезпечення контрактів та закриття підприємства [2, стор.5]. У 2020 році Україна посіла 64 місце серед 190 країн світу у рейтингу «Doing Business» [3, стор.5].

Напрямки підприємницької діяльності в Україні характеризує класифікація видів економічної діяльності [4, стор.5].

Таблиця 1 - Кількість діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2020 році

Секція КВЕД	Назва	Кількість суб'єктів господарювання, одиниць
<u>A</u>	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	73368
<u>B</u>	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	1660
<u>C</u>	Переробна промисловість	115133
<u>D</u>	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	3641
<u>E</u>	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	5903
<u>F</u>	Будівництво	56926
<u>G</u>	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	826129
<u>H</u>	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	98307
<u>I</u>	Тимчасове розміщування й організація харчування	71748
<u>J</u>	Інформація та телекомунікації	234188
<u>K</u>	Фінансова та страхова діяльність	10225
<u>L</u>	Операції з нерухомим майном	95809
<u>M</u>	Професійна, наукова та технічна діяльність	140374
<u>N</u>	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	53735
<u>P</u>	Освіта	16733
<u>Q</u>	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	37583
<u>R</u>	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	15774
<u>S</u>	Надання інших видів послуг	116416

Проаналізувавши дані таблиці можна зробити висновок, що найбільше суб'єктів господарювання зайняті у сферах оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів; інформації та телекомунікацій; професійної, наукової та технічної діяльності; переробної промисловості та транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності.

Найбільш поширеними напрямками підприємницької діяльності у сфері оптової торгівлі є оптовий продаж металів, палива, дерева,

побутових електротоварів, фармацевтичної продукції, автотранспортних засобів та деталей до них-серед непродовольчих товарів та зернових культур, м'яса та м'ясних продуктів, молочних продуктів, олії та жирів, тютюнових виробів та алкогольних напоїв-серед продовольчих. У роздрібній торгівлі переважними напрямками є продаж побутових електротоварів, меблів, одягу, взуття та продуктів харчування. Лідером ринку оптової торгівля є «Укрфенікс»-компанія, яка надає послуги імпорту та експорту продовольчих товарів оптом. Дохід від діяльності компанії у 2020 році склав 144 млн. грн. [5,стор.5].

У сфері інформації та телекомунікацій найпоширенішими напрямками підприємницької діяльності є комп'ютерне програмування та виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів. Найбільшою ІТ-компанією в Україні є «SoftServe»-компанія, що працює у сфері розробки програмного забезпечення та надання консультаційних послуг. Дохід від діяльності компанії у 2020 році склав 289 млрд. грн. [6,стор.5].

До найпопулярніших складових професійної, наукової та технічної діяльності належать діяльність у сферах права та бухгалтерського обліку, у сферах архітектури та інжинірингу та рекламна діяльність. Найбільшою маркетинговою компанією є «Netpeak»-українська агенція інтернет-маркетингу, одна з найбільших у Східній Європі [7,стор.5].

У переробній промисловості найбільше суб'єктів господарювання зайнятих виробництвом меблів, одягу, взуття, харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів. Одна з українська текстильних компаній «Текстерно», яка виробляє бавовняні тканини, у 2020 році отримала прибуток 2,3 млн. грн. [8,стор.5].

Найбільш поширеними напрямками підприємницької діяльності у сфері транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності є забезпечення пасажирських і вантажних перевезень залізничним, автомобільним, водним та повітряним видами транспорту, а також поштова та кур'єрська діяльність. Лідером ринку поштової діяльності в Україні є компанія «Нова Пошта», яка у 2020 році отримала дохід 17 млрд. грн. [9,стор.5].

Отже, у 2020 році Україна посіла 64 місце серед 190 країн світу за індексом легкості ведення бізнесу. Найбільш активно підприємництво в Україні розвивається у наступних напрямках: торгівля, ІТ-сфера, професійна діяльність, переробна промисловість

та кур'єрська діяльність. Найменше розвинені галузі підприємництва в Україні: добувна промисловість і розроблення кар'єрів; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання; каналізація, поводження з відходами та фінансова та страхова діяльність.

Література.

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/436-15>

2. Бережнюк І.Г., Мельник А.А. Митна енциклопедія. Хмельницький, 2013. 471с.

3. Аналітичний огляд “Місце України у рейтингу Світового банку “Doing Business”. Міністерство економіки України: веб-сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9cd60d26-fa44-481c-bb2a-1b28c713081f&title=AnalitichniiOgliadmistseUkrainiUReitinguSvitovogoBankudoingBusiness&isSpecial=true> (дата звернення: 12. 11. 2021)

4. КВЕД-2010 перелік секцій види економічної діяльності. Держстат України: веб-сайт. URL: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html (дата звернення: 12. 11. 2021)

5. ТОВ «Укрфенікс». Opendatabot: веб-сайт. URL: <https://opendatabot.ua/c/39379335> (дата звернення: 12. 11. 2021)

6. Яка ІТ-компанія найбільше заробляє в Україні. The Village Україна: веб-сайт. URL: <https://www.the-village.com.ua/village/city/city-news/312835-yaka-it-kompaniya-naybilshe-zaroblyae-v-ukrayini> (дата звернення: 12. 11. 2021)

7. Netpeak. Wikipedia: веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Netpeak> (дата звернення: 12. 11. 2021)

8. ВАТ «Текстерно». Opendatabot: веб-сайт. URL: <https://opendatabot.ua/c/00306650> (дата звернення: 12. 11. 2021)

9. Обхитрували вірус. Нова Пошта отримала майже мільярд гривень чистого прибутку Джерело: <https://rau.ua/novyni/obhytruvaly-virus-nova-poshta/> The Association of Retailers of Ukraine: веб-сайт. URL: <https://rau.ua/novyni/obhytruvaly-virus-nova-poshta/> (дата звернення: 12. 11. 2021)